

Περιφερειακό Σχέδιο για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (Πε.Σ.Π.Κ.Α.) Περιφέρεια Αττικής

«Υφιστάμενες Πολιτικές προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή»

Γκουβάτσου Ελένη

Περιφερειακό Σχέδιο για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (Πε.Σ.Π.Κ.Α.) Περιφέρεια Αττικής

Ευρωπαϊκή Στρατηγική Προσαρμογής

- 2007 → Πράσινη Βίβλος «Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή στην Ευρώπη-εναλλακτικές για Ευρωπαϊκές δράσεις»
- 2009 → Λευκή Βίβλος «Η προσαρμογή στην αλλαγή του κλίματος: προς ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο δράσης»
- 2013 → Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιφερειακό Σχέδιο για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (Πε.Σ.Π.Κ.Α.) Περιφέρεια Αττικής

Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

- **Πρώθηση δράσεων** από **KM** για ολοκληρωμένες στρατηγικές προσαρμογής
  - ✓ Υιοθέτηση ολοκληρωμένων στρατηγικών
  - ✓ Παροχή χρηματοδότησης για δημιουργία προσαρμοστικών δυνατοτήτων
  - ✓ Ενίσχυση προσαρμογής των πόλεων μέσω της πρωτοβουλίας του **Συμφώνου των Δημάρχων για το κλίμα και την ενέργεια**
- **Δράσεις θωράκισης** του κλίματος σε **Ευρωπαϊκό επίπεδο**
  - ✓ Πρώθηση προσαρμογής σε βασικούς ευαίσθητους τομείς όπως η γεωργία, η αλιεία και η πολιτική συνοχής
  - ✓ Διασφάλιση ανθεκτικότερων υποδομών και
  - ✓ Πρώθηση χρήσης ασφάλισης έναντι φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών
- Περαιτέρω ανάπτυξη πλατφόρμας **Climate- ADAPT** ως ένα και μοναδικό μέσο πληροφόρησης για την προσαρμογή στην Ευρώπη

Περιφερειακό Σχέδιο για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (Πε.Σ.Π.Κ.Α.) Περιφέρεια Αττικής

ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

ΕΣΠΚΑ → Στρατηγικός Προσανατολισμός → Χάραξη κατευθυντήριων γραμμών
→ διερεύνηση διαθέσιμων τεχνολογιών και πολιτικών προσαρμογής → ανάλυση επικινδυνότητας και τρωτότητας

Πολιτικές προσαρμογής → 15 τομείς
Δράσεις και μέτρα → 12 τομείς

01 Γεωργία και κτηνοτροφία 7 Δράσεις	02 Δασοπονία 4 Δράσεις	03 Βιοποικιλότητα και οικοσυστήματα 4 Δράσεις	04 Αλιεία 6 Δράσεις
05 Υδατοκαλλιέργειες 1 Δράση	06 Υδάτινοι πόροι 7 Δράσεις	07 Τουρισμός 6 Δράσεις	08 Ενέργεια 5 Δράσεις
09 Υποδομές και Μεταφορές 4 Δράσεις	10 Δομημένο περιβάλλον 2 Δράσεις	11 Εξορυκτική βιομηχανία 2 Δράσεις	12 Πολιτιστική κληρονομιά 4 Δράσεις

Περιφερειακό Σχέδιο για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (Πε.Σ.Π.Κ.Α.) Περιφέρεια Αττικής

ΕΘΝΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Ελληνικό Σχέδιο Δράσης για την Καταπολέμηση της Ερημοποίησης

- ❑ Κύρωση της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την καταπολέμηση της απερήμωσης → Ν. 2468/97 → Σύσταση Εθνικής Επιτροπής για Καταπολέμηση της Ερημοποίησης (ΕΚΕΘΕ)
- ❑ Ελληνικό Σχέδιο Δράσης για Καταπολέμηση της Ερημοποίησης (ΚΥΑ 99605/3719 /2001)

Εθνική Στρατηγική & Σχέδιο Δράσης για τη Βιοποικιλότητα 2014–2029 → ΥΑ 40332/2014

Στόχος 7

«Πρόληψη Και Μείωση των Επιπτώσεων στη Βιοποικιλότητα λόγω της Κλιματικής Αλλαγής»

Ειδικοί Στόχοι

- Διερεύνηση επιπτώσεων ΚΑ στη βιοποικιλότητα και τις οικοσυστημικές λειτουργίες
- Ενίσχυση δυνατοτήτων στοιχείων της βιοποικιλότητας ώστε να αποκριθούν αποτελεσματικά στην ΚΑ
- Μείωση επιπτώσεων στη βιοποικιλότητα από δράσεις αντιμετώπισης ΚΑ
- Ενίσχυση ρόλου δασών στην άμβλυνση των επιδράσεων της ΚΑ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιφερειακό Σχέδιο για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (Πε.Σ.Π.Κ.Α.) Περιφέρεια Αττικής

Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (Οδηγία 2000/60/ΕΚ)

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Περιφερειακό Σχέδιο για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (Πε.Σ.Π.Κ.Α.) Περιφέρεια Αττικής

Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (Οδηγία 2000/60/ΕΚ)

1. Οι δράσεις της ΕΣΠΚΑ που αφορούν στους υδατικούς πόρους αποτέλεσαν βασικό άξονα της κατάρτισης του προγράμματος μέτρων των ΣΔΛΑΠ.
2. Τα μέτρα που περιλαμβάνονται στο Πρόγραμμα μέτρων των ΣΔΛΑΠ εξειδικεύουν σχεδόν το σύνολο των κατευθύνσεων της ΕΣΠΚΑ με τη μορφή συγκεκριμένων δράσεων και ρυθμίσεων και μπορούν να δράσουν συμπληρωματικά στην επίτευξη των στόχων που τίθενται σε αυτή.
3. Τα Σχέδια Διαχείρισης ξηρασίας αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των ΣΔΛΑΠ και έχουν ως στόχο την επίτευξη της προσαρμογής στην αλλαγή του κλίματος σε περιοχές με λειψυδρία και τη μείωση των επιπτώσεων της

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιφερειακό Σχέδιο για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (Πε.Σ.Π.Κ.Α.) Περιφέρεια Αττικής

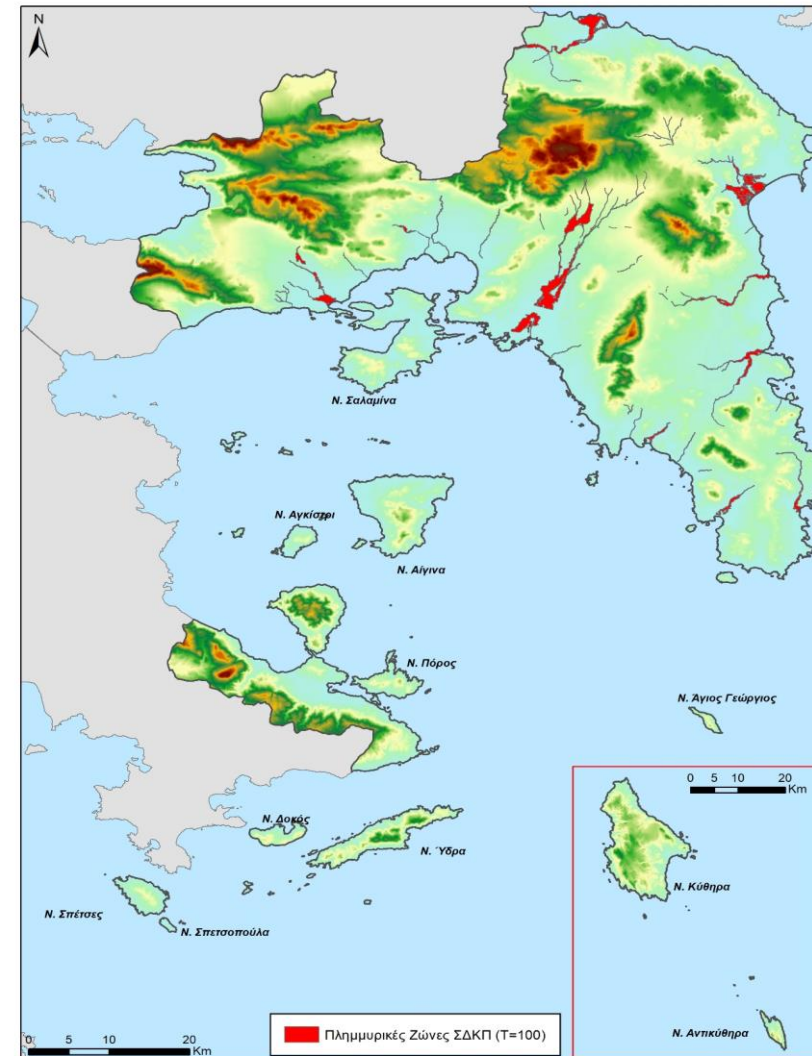

Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας (Οδηγία 2007/60/ΕΚ)

Η Κλιματική Αλλαγή αναμένεται ότι θα επηρεάσει επί το δυσμενέστερο τα πλημμυρικά φαινόμενα, επομένως η επίτευξη των Στόχων των ΣΔΚΠ συμβάλλει στην προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή. Στα ΣΔΚΠ η αξιολόγηση των μέτρων έγινε μέσω της εκτίμησης της οικονομικής αποτελεσματικότητας τους, όπου λήφθηκε υπόψη και η συσχέτισή τους με τους στόχους και τις δράσεις της ΕΣΠΚΑ.

Στις ΣΜΠΕ των ΣΔΚΠ προβλέπεται:

- Κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων που θα προκύψουν από την εφαρμογή των επιμέρους μέτρων των ΣΔΚΠ να αξιολογηθούν τόσο οι επιπτώσεις τους στην τρωτότητα και ικανότητα προσαρμογής έναντι της ΚΑ όσο και η ευπάθεια των ίδιων των μέτρων στην ΚΑ και όπου απαιτείται να προταθούν κατάλληλα μέτρα μείωσης της τρωτότητας και αύξησης της προσαρμοστικής ικανότητας.
- Κατά την αναθεώρηση των ΣΔΚΠ να ληφθεί υπόψη η ενσωμάτωση της συνιστώσας της ΚΑ σύμφωνα με τις προβλέψεις των ΠεΣΠΚΑ λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των δυνητικών μεταβολών στη ΛΑΠ και στην παράκτια ζώνη που δύναται να επηρεάσουν τα πλημμυρικά φαινόμενα.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιφερειακό Σχέδιο για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (Πε.Σ.Π.Κ.Α.) Περιφέρεια Αττικής

Σχέδιο δράσεων Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων (Α.Π. 7767/30.10.2019)

- Κείμενο στρατηγικού επιπέδου που συνδυάζει σύνολο διατάξεων σχετικών με τους ρόλους και αρμοδιότητες φορέων που εμπλέκονται στη διαχείριση κινδύνων από πλημμυρικά φαινόμενα, με στόχο τη συντονισμένη απόκριση, τη συνέργεια, τη συνεργασία και τη διαλειτουργικότητα των εμπλεκόμενων φορέων σε όλα τα επίπεδα διοίκησης.
- Προσδιορισμός των ρόλων και αρμοδιοτήτων, τόσο των **φορέων συντήρησης και λειτουργίας** των πάσης φύσεως αντιπλημμυρικών έργων, υποδομών και δικτύων, όσο και των **λοιπών φορέων πολιτικής προστασίας** που εμπλέκονται άμεσα στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών, καθώς απαιτείται ο μεταξύ τους συντονισμός και συνεργασία για την από κοινού αντιμετώπιση των συνεπειών του καταστροφικού φαινομένου.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιφερειακό Σχέδιο για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (Πε.Σ.Π.Κ.Α.) Περιφέρεια Αττικής

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΘΗΝΑΣ / ΑΤΤΙΚΗΣ 2021 (Ν. 4277/2014)

Στρατηγικοί στόχοι του νέου ΡΣΑ, περίοδο 2014–2021

- Ισόρροπη οικονομική ανάπτυξη και ενίσχυση του διεθνούς ρόλου της Αθήνας–Αττικής, βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, αύξηση της παραγωγής και της απασχόλησης σε όλους τους τομείς δραστηριοτήτων.
- Βιώσιμη χωρική ανάπτυξη, εξοικονόμηση πόρων, αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.
- Βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων, εξισορρόπηση στην κατανομή των πόρων και των ωφελειών από την ανάπτυξη.

Επιδιώκει

- τη διαμόρφωση εντός του αστικού ιστού, δικτύου κοινόχρηστων χώρων πρασίνου για τη δημιουργία ευνοϊκών μικροκλιματικών συνθηκών.
- την αποκατάσταση των καμένων ή αποψιλωμένων δασών και δασικών εκτάσεων ώστε να καθίστανται περισσότερο ανθεκτικά σε μελλοντικές πυρκαγιές
- την εναρμόνιση της πολιτικής μεταφορών στο πλαίσιο της ανάσχεσης του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής (περαιτέρω ανάπτυξη των μέσων σταθερής τροχιάς)
- την οργάνωση της προστασίας των αστικών περιοχών από πλημμύρες με καταγραφή των υδραυλικών ατυχημάτων, συσχέτιση, αιτιολόγηση και ανάδραση.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδος και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

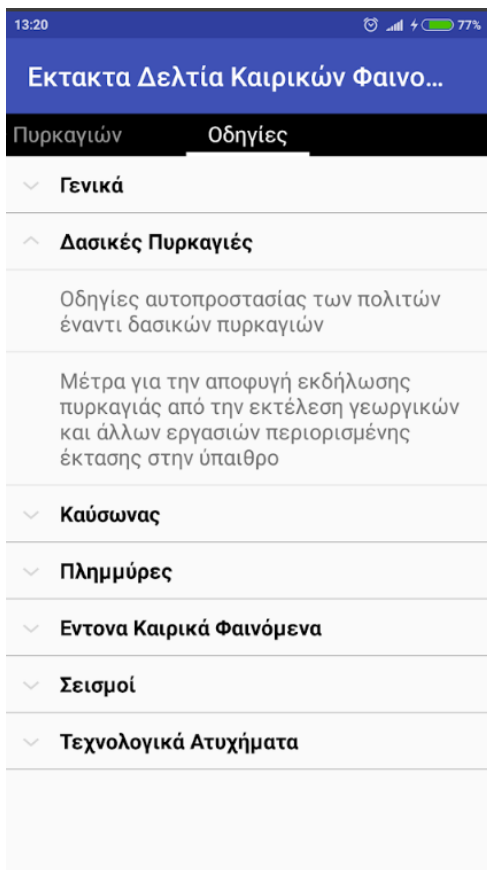
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Περιφερειακό Σχέδιο για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (Πε.Σ.Π.Κ.Α.) Περιφέρεια Αττικής

CIVILATTICA

Η Αυτοτελής Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Αττικής ανέπτυξε πιλοτική εφαρμογή για κινητές συσκευές με λειτουργικό σύστημα Android.

Συγκεκριμένα, εφόσον υπάρχει πρόσβαση στο διαδίκτυο, η εφαρμογή αναπαράγει

i) το κείμενο των καθημερινών τακτικών προγνώσεων δύο (2) ημερών της ΕΜΥ (και των έκτακτων όταν υπάρχουν – Δελτία ΕΔΕΚ και ΕΔΕΚΦ) και

ii) τον ημερήσιο χάρτη πρόβλεψης κινδύνου πυρκαγιάς, με ενημέρωση του χρήστη για την προέλευση των πληροφοριών.

Περαιτέρω η εφαρμογή δίνει τη δυνατότητα στον χρήστη, μέσω της ιστοσελίδας της Περιφέρειας Αττικής, να έχει πρόσβαση σε ενημερωτικό υλικό και ανακοινώσεις με οδηγίες αυτοπροστασίας από έντονα καιρικά φαινόμενα, φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές καθώς και να μπορεί να καλέσει (μέσω κινητής τηλεφωνίας) τηλεφωνικούς αριθμούς έκτακτης ανάγκης.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

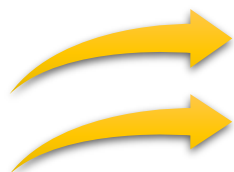
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Περιφερειακό Σχέδιο για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (Πε.Σ.Π.Κ.Α.) Περιφέρεια Αττικής

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΡΩΤΟΤΗΤΑΣ ΥΓΡΟΤΟΠΩΝ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ & ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ (ΕΚΒΥ και Περιφέρεια Αττικής 2014)

Εκτίμηση της τρωτότητας 10 υγρατόπων της Αττικής στην ΚΑ

Προτάσεις μέτρων για τη διατήρηση και την προσαρμογή στην ΚΑ για το σύνολο των υγρατόπων της Αττικής

ΣΔ αναπτύσσεται σε επτά άξονες - δράσεις :

- Βελτίωση της γνώσης για τους υγρατόπους της Αττικής και για τις επιπτώσεις από την ΚΑ
- Διατήρηση και βελτίωση υγρατοπικών οικοσυστημάτων Αττικής και υπηρεσιών που παρέχουν και προσαρμογή στην ΚΑ
- Αειφορική χρήση των υδατικών πόρων
- Ρυθμίσεις χρήσεων γης
- Ενημέρωση, ανάδειξη και άσκηση αναψυχής και ήπιου τουρισμού στους υγρατόπους της Αττικής
- Ενδυνάμωση της δημόσιας διοίκησης και αυτοδιοίκησης για τη διατήρηση των υγρατόπων και την προσαρμογή τους στην κλιματική αλλαγή
- Ενσωμάτωση της διάστασης διατήρησης των υγρατόπων στη λειτουργία των επιχειρήσεων

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Περιφερειακό Σχέδιο για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (Πε.Σ.Π.Κ.Α.) Περιφέρεια Αττικής

LIFE+ AdaptFor - Εθνικός Δρυμός Πάρνηθας

LIFE+ AdaptFor αποσκοπούσε:

- στην επίδειξη του τρόπου και των μέσων προσαρμογής της δασικής διαχείρισης στην κλιματική αλλαγή σε τέσσερις (4) πιλοτικές περιοχές μελέτης, μεταξύ των οποίων και ο Εθνικός Δρυμός Πάρνηθας
- στην εκπαίδευση του προσωπικού των Δασικών Υπηρεσιών της χώρας σε θέματα δασικής διαχείρισης και κλιματικής αλλαγής και
- στην ευρεία διάδοση των αποτελεσμάτων του Έργου αλλά και της ανάγκης για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, σε άλλους εμπλεκόμενους και στο ευρύ κοινό.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιφερειακό Σχέδιο για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (Πε.Σ.Π.Κ.Α.) Περιφέρεια Αττικής

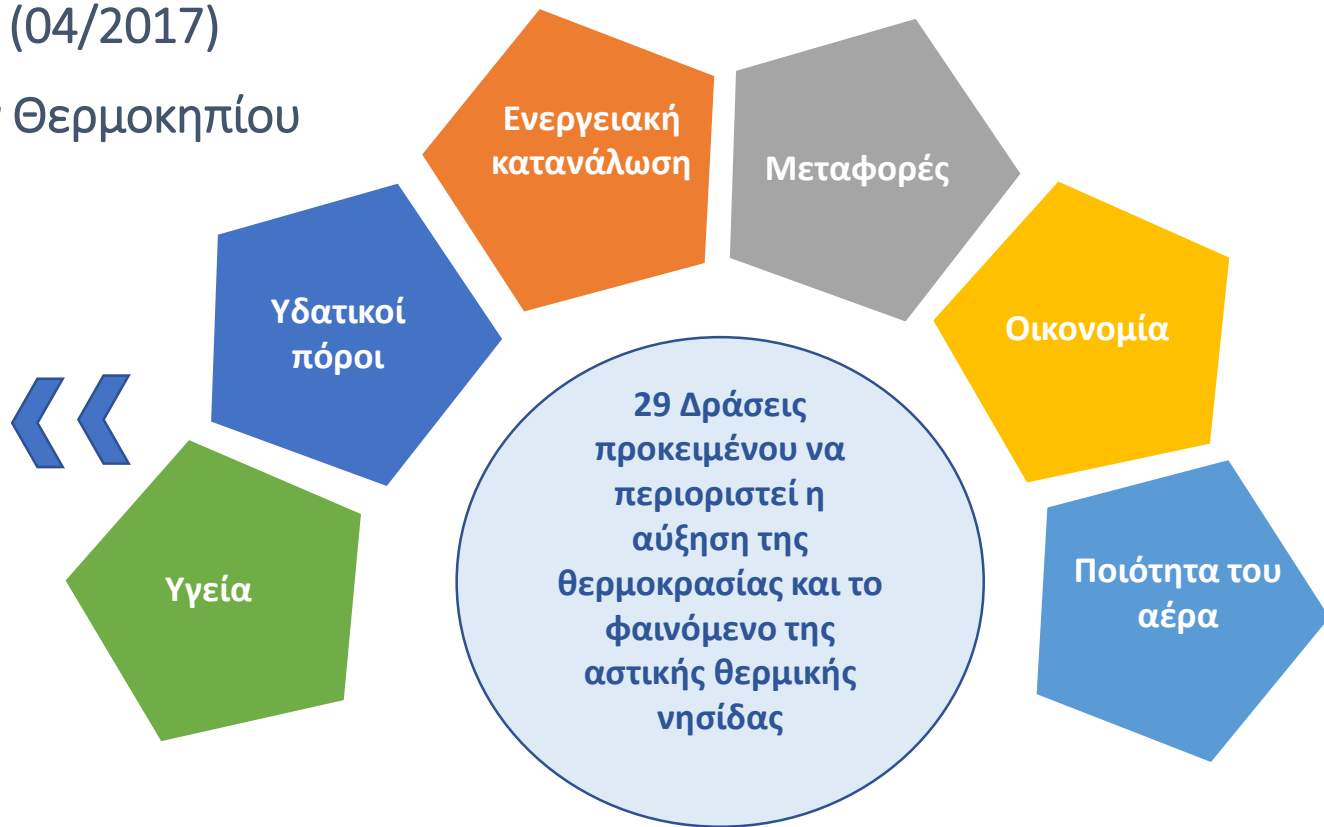
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ Δ.ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Σχέδιο Δράσης για την Κλιματική Αλλαγή της Αθήνας (04/2017)

- Σχέδιο Δράσης για τη Μείωση Εκπομπών Αερίων Θερμοκηπίου
- Στρατηγική Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή

Πράσινες και Μπλε Υποδομές
Δομημένο Περιβάλλον
Προστασία Δημόσιας Υγείας
Ενημέρωση – Ευαισθητοποίηση

Βασικοί
Άξονες

Δήμος Αθηναίων

- Δίκτυο Πόλεων για την Κλιματική Αλλαγή C40
- Δίκτυο 100 Ανθεκτικών Πόλεων - 100 Resilient Cities
- Μνημόνιο συνεργασίας με το ΕΑΑ με στόχο την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων του Ευρωπαϊκού προγράμματος "TREASURE"
- Σύμφωνο Δημάρχων για το Κλίμα και την Ενέργεια

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Περιφερειακό Σχέδιο για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (Πε.Σ.Π.Κ.Α.) Περιφέρεια Αττικής

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδος και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

